

8. Структура на студиската програма согласно правилникот за организирање на докторски студии на единицата, број на предвидени предмети и стекнати кредити, како и број на кредити стекнати со изработката на докторскиот труд.

СТРУКТУРА НА СТУДИСКА ПРОГРАМА

Табела 8.1. Распоред на предмети/активности по семестри и години на студии

Структурата на студиската програма за докторски студии					
семестар	Реден број или код	Назив на предмет/активност	Број на ЕКТС кредити		Припадност на предмет/активност согласно ЗВО
			Задолжителни предмети/активности	Изборни предмети	
ПРВ семестар		Етика во научноистражувачката работа од областа	3		организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,
		Методологија на научноистражувачка работа од областа	3		организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,
		Предмет за стекнување генерички знаења и вештини за истражување од универзитетска листа на изборни предмети		6	организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,
		Предмет од студиска програма за стекнување напредни знаења		6	организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,
		Предмет од студиска програма за стекнување напредни знаења		6	организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,
		Предмет од студиска програма за стекнување напредни знаења		6	организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,
ВТОР семестар		Предмет од студиска програма за стекнување напредни знаења		6	организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,
		Предмет од студиска програма за стекнување напредни знаења		6	организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,

			Истражувачка работа под менторство (подготовка на предлог-докторски проект)	14		независен истражувачки проект под менторство (докторски проект)
			Прва годишна конференција	4		предавања и друг вид на комуникациски активности
	ТРЕТ семестар		Предлог – докторски проект	27		независен истражувачки проект под менторство (докторски проект)
			Прв докторски семинар	3		предавања и друг вид на комуникациски активности
	ЧЕТВРТИ семестар		Изработка на докторскиот труд	20		изработка и јавна одбрана на докторски труд врз основа на докторскиот проект
			Меѓународна мобилност	6		меѓународна мобилност, најмалку еднонеделен престој,
			Втора годишна конференција	4		предавања и друг вид на комуникациски активности
	ПЕТИ семестар		Активности за објавувањето на два труда во референтна научна публикација	20		објавување во референтни научни публикации и активно учество на меѓународни собири во врска со докторскиот труд
			Учество на меѓународен собир	7		меѓународна мобилност, најмалку еднонеделен престој,
			Втор докторски семинар	3		предавања и друг вид на комуникациски активности
	ШЕСТИ семестар		Трета годишна конференција	4		предавања и друг вид на комуникациски активности
			Одбрана на докторскиот труд	26		изработка и јавна одбрана на докторски труд врз основа на докторскиот проект

Табела 4.2. Изборни наставни предмети на студиската програма

Потпрограма ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК

Реден број	Код	Назив на предметот	Семестар	ЕКТС	Научна област на која му припаѓа изборниот предмет
1		Граматички модели		6	Германистика
2		Синтаксичка повеќеозначност		6	Германистика
3		Текст-лингвистика: структурата на текстот		6	Германистика
4		Лексичката семантика и нејзината репрезентација во менталниот лексикон		6	Германистика
5		Процесот на усвојувањето на јазикот: прв и втор (странски) јазик		6	Германистика
6		Дидактичко-методски принципи во наставата по германски јазик		6	Германистика
7		Преведување културноспецифична лексика		6	Германистика
8		Социолингвистика		6	Германистика
9		Евалуација во наставата по германски јазик		6	Германистика
10		Прагматика и анализа на дискурс		6	Германистика

ПРИЛОГ БР. 3

1. Предметни програми со информации согласно со членот 4 од Правилникот за задолжителните компоненти кои треба да ги поседуваат студиските програми од третиот циклус на студии (“Службен весник на Република Македонија”, бр.25/2011 и бр.154/2011)

Ред.број:

Прилог бр.3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ЕТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик – германски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Институт за филозофија на Филозофскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје			
5.	Степен (прв, трет, трет циклус)	Трет			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Дејан Донеv			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): по запознавањето со постулатите на научноистражувачката етика, каде фокусот е на науката како значајна форма на човековото живеење и труд, потоа на развојот на етиката на науката во современата епоха, а особено на конституирањето на применета етика на науката, понатаму докторските кандидати треба преку конкретни дилеми и проблеми од полето на применетата етика, да добијат продлабочени сознанија за суштината, развитокот, целите и задачите на етиката на науката и нејзините резултати, како форма на практичка етика со особени морални форми, принципи и норми. Едновременно, докторските кандидати треба да се стекнат и со знаења и изградат ставови и критериуми за оценка, согласно филозофското обмислување на есенцијалните проблеми поврзани со можните опасности од техничкиот и технолошкиот развој, но и да изградат одговорен пристап кон научните резултати, повикувајќи се пред се на одговорноста на научниците во однос на заштита на природата, човекот и животот во целост.				
11.	Содржина на предметната програма: во самата содржина на наставната програма, акцентот е ставен на прашањата кои најмногу ја тангираат современата етика на научните истражувања, а бараат специфично обмислување - како да се носиме со новите и покомплексни проблеми во услови кога треба да обезбедиме истражувачки, академски интегритет, доверба, лојалност, дијалог, да покажеме одговорност, професионалност, доследност и искреност; потоа на современите тенденции и приоди во етиката денес кои се обидуваат да дадат одговор во решавањето на проблемите во науките и научните истражувања (развивање на една биоцентрична и холистичка парадигма на дејствување, нужноста од нова етика на одговорноста и реоткривање на моралниот однос кон природата и другите облици на живот); но и на параметрите според кои се дефинира и разликува човекот (права, карактер, достоинство) во однос на другите видови „живот“ во обидот да се постават патеките за идните генерации (проучувањето на мозокот, неврофармакологијата и контрола над однесувањето, продолжувањето на животот, генетско инженерство) и живот (голиот живот, правилата во биотехнологијата и политичката контрола над биотехнологијата).				
12.	Методи на учење: консултирање на релевантна литература, консултации со предметниот наставник, самостојни истражувања на зададени теми од предметот, пишување на студентски трудови.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30
		15.2.	Вежби (лабораториски.		

	активности			аудиториумски), семинари, тимска работа.			
16.	Други форми на активности		16.1.		Проектни задачи		
			16.2.		Самостојни задачи	30	
			16.3.		Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување						
	17.1.	Тестови				60	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				20	
	17.3.	Активност и учество				20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)	
				51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
				61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			редовност во наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација			
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор		Наслов	Издавач	Година
		1.	Izrael, Mark & Hay, Iain		Research ethics for social scientists	SAGE, London	2006
		2.	Krznar, Tomislav		Znanje i destrukcija	Pergamena	2011
		3.	European commission, Directorate – General for Research and Innovation		Options for strengthnring responsible research and innovation	Publications office of the European Union, Luxembourg	2013
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор		Наслов	Издавач	Година
		1.	Shamoo, E. Adil & Resnik, B. David		Responsible conduct of research	Oxford University Press, New York	2009
		2.	European commission, Directorate – General for Research and Innovation		Ethical and regulatory challenges to science and research policy at the global level	Publications office of the European Union, Luxembourg	2012
		3.	Wisser, Richard		Odgovornost u mijeni vremena	Svjetlost	1988

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕТОДОЛОГИЈА НА НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКАТА РАБОТА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик – германски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филозофски факултет - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар		Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Ана Димишковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат темелни познавања од сферата на научната методологија, како во сегментот на општата методологија на научноистражувачката работа, така и во методологијата од подрачјето на хуманистичките науки Студентите да се здобијат со продлабочени знаења за принципите и карактеристиките на методите со кои се истражувани и решаваани клучните филозофски прашања и кои имаат фундаменталното значење не само на планот на филозофското, туку и на научното мислење воопшто; Студентите да се оспособат за следење на најновите методолошки трендови во областа на нивното професионално усовршување, со особен акцент врз интердисциплинараната димензија на методологија во хуманистичките дисциплини; Студентите да се оспособат за самостојна и критичка примена на научноистражувачките методи и постапки во иницирањето, планирањето и реализирањето на самостојни научни истражувања, односно создавањето на сопствени научни дела.				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот и методот на науката; општа, посебни и специјални методологии; општи научни методи и општа постапка на научното истражување; преглед на квантитативните и на квалитативните истражувачки методи; структурата на научните трудови; документарната подлога на научните трудови: цитирање, парафразирање, избегнување на плагијаторство; изработка на предлог-проект за истражување (елаборат); Условеноста на методолошките парадигми од генералните теориски позиции: емпиристичко-индуктивен метод; рационалистичко-дедуктивен метод; критичката филозофска методологија; позитивизам, херменевтички метод, структурализам и постструктурализам, феноменолшки метод, методолошки „анархизам“; Специфични методски постапки во хуманистичкиот дискурс: историскиот и критичко-компаративниот метод на толкување на текстовите; дијалектичката структура на филозофската аргументација и нејзините дијалогски аспекти; концептуалната анализа како метод; мисловен експеримент („Gedankenexperiment“); конструирање на апстрактни теориски модели и тестирање на нивната објаснувачка моќ.				
12.	Методи на учење: Консултирање на релевантна литература, консултации со предметниот наставник, самостојни истражувања на зададени теми од предметот, пишување на студентски трудови и нивно презентирање.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30 часа настава и 60 часа домашна работа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања (теоретска настава) и дискусии		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часа
		16.3.	Домашно учење		40 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			40

	17.2.	Устен испит/презентација			30	
	17.3.	Активност и учество во дискусии			30	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовност на предавањата (за потпис) и предаден писмен труд (за полагање завршен испит)			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски (со можност за изведување на наставата и на англиски јазик)			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Панзова, В.	<i>Вештината на истражувањето: опитите постапки во научната работа</i>	Филозофски факултет, Скопје	2018
		2.	Брајман, А.	<i>Методи на општественото истражување</i>	Универзитет „Св. Климент Охридски“, Битола	2014
		3.	Cappelen, H. and al., eds.	<i>The Oxford Handbook of Philosophical Methodology</i>	Oxford University Press, Oxford	2016
		4.	Booth, W. C. et al., eds.	<i>The Craft of Research</i> (4 th ed.)	Chicago University Press, Chicago	2016
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Трајковски, В. и Ангелоска Галевска, Н.	<i>Академско пишување и објавување</i>	Филозофски факултет, Скопје	2022
		2.	Murray, R.	<i>How to Write aThesis</i> (3 rd ed.)	Open University Press, Berkshire	2011
		3.	D’Oro, G. and Overdgaard, S., eds.	<i>The Cambridge Companion to Philosophical Methodology</i>	Cambridge University Press, Cambridge	2017
	4.	Daly, Ch.	<i>An Introduction to Philosophical Methods</i>	Broadview Press, Peterboroug	2010	

Прилог бр. 3		Предметна програма од третиот циклус студии по Наука за јазикот (германски јазик)			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГРАМАТИЧКИ МОДЕЛИ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот (германски јаизк)			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година/семестар	прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Бојковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Компетенција а) за идентификација на граматичките модели и за приказ на јазичните конструкции според граматичките модели, б) за идентификација на заедничките белези и на разликите меѓу граматичките модели.				
11.	Содржина на предметната програма: Граматички модел. Метаграматика и граматика. Традиционална и структуралистичка граматика. Конституенциска, денденциска и категоријална граматика. Основни поими и релации меѓу јазичните елементи во рамките на секоја граматички модел. Формализација. Метајазична формулација и дијаграм: заеднички белези и разлики; еднодимензионалност на метајазичната формулација, дводимензионалност на дијаграмот, тридимензионалност на (физичкиот) модел(от). Конституенција (целина и дел, сукцесивна сегментација, повеќекратен експлицитен приказ на меѓукатегориите). Депенденција (синтагма, регенс, депенденс, сателит, симултана сегментација, еднократен експлицитен приказ на зборовите/збороформите, имплицитен приказ на меѓукатегориите). Категоријалност (математичко-логичка функција, примарни и изведени категории). Збороред и дијаграм. Граматички истражувања на германскиот и на македонскиот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит): вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава.		15 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		25 часа
		16.2.	Самостојни задачи		40 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи		100 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			80 бода
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода
	17.3.	Активност и учество			10 бода

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	+до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Да е запишан предметот во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Engel, Ulrich	Deutsche Grammatik..	München: Iudicum	2009
		2.	Fanselow, Gisbert / Felix, Sascha	Sprachtheorie: Eine Einführung in die Generative Grammatik. Bd 2: Die Rektions- und Bindungstheorie	Tübingen: Francke	1993
		3.	Zifonun, Gisela / Hoffmann, Ludger / Strecker, Bruno	Grammatik der deutschen Sprache	Berlin, New York: de Gruyter	1997
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Минова-Ѓуркова, Лилјана	Синтакса на македонскиот стандарден јазик.	Скопје: Магор	2000
		2.	Helbig, Gerhard / Buscha, Joachim	Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht	Berlin usw.: Langenscheidt	2001
		3.	Eroms, Hans-Werner	Syntax der deutschen Sprache	Belin/New York: de Gruyter	2000

Прилог бр. 3		Предметна програма од третиот циклус студии по Наука за јазикот (германски јазик)			
1.	Наслов на наставниот предмет	СИНТАКСИЧКА ПОВЕЌЕЗНАЧНОСТ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот (германски јазик)			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година/семестар	прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Бојковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Компетенција а) за терминолошки и поимен опис на синтаксичката повеќезначност, б) за анализа на значењата, на причините и на обемот на синтаксичката повеќезначност, в) за моносемирање.				
11.	Содржина на предметната програма: Граматички категории (лексички, семантички, морфолошки, синтаксички, фонетски/фонолошки итн.). Граматички релации (структурни: депенденција, конституенција, категоријалнограматичка релација итн.; морфосинтаксички и семантосинтаксички релации: рекција, валенција, конгруенција итн.); лексичко-семантички релации: меѓу лексичките единици (синонимија, полисемија, хомонимија); меѓу поимите (инклузија: хиперонимија, хипонимија, кохипонимија; партитивна релација: холонимија и меронимија; опозиција: антонимија, комплементарност/ контрадикција, конверзија). Граматички операции: номинализација, вербализација, негација, супституција, пермутација, елиминација, прономинализација, анафоризација, катафоризација, промена на граматичките категории итн. Каузалност на повеќезначноста (видови повеќезначност според причината): лексичко-семантичка повеќезначност (различни толкувања поради непрецизна формулација) и синтаксичка/структурна повеќезначност: различни толкувања а) поради можноста за појава на најмалку два регенса на јазичната конструкција (<i>die Tochter meiner Freundin, die im Ausland lebt; ќерката на пријателката што живее во странство</i>), б) поради можноста за најмалку две синтаксички функции на јазичната конструкција (<i>die Beschreibung des Autors; описот на авторот</i>) или в) од двете причини (<i>die Antwort auf den Brief aus Wien; одговор на писмото од Виена</i>). Градација на повеќезначноста: повеќезначност според просторниот обем (опфат на целата реченица; повеќезначност според временскиот обем (времетраење на повеќезначноста): а) синтаксички еднозначни реченици (секогаш еднозначни реченици, делумно повеќезначни реченици, привремено/минливо повеќезначни реченици); б) целосно повеќезначни реченици со локално („внатрешнореченично“) моносемирање со помош на општото образование: отстранлива или делумно отстранлива повеќезначност, неотстранлива повеќезначност што не го загрозува комуникацискиот ефект; в) целосно повеќезначни реченици со контекстуално („надворешнореченично“) моносемирање (улогата на јазичниот контекст / контекст и на нејазичниот контекст); г) апсолутно повеќезначни реченици (ненамерна и намерна повеќезначност). Моносемирање со: пермутација, лексичка супституција, лексичка експанзија, парафраза, супрасегментани елементи (реченичен акцент, пауза, интонација). Случај спротивен на синтаксичката повеќезначност: еднозначно толкување и покрај повеќезначноста: <i>Er ist nicht so alt wie meine Schwester; He е толку стар колку сестра ми</i>). Контрастирање на повеќезначноста во германскиот и во македонскиот јазик: повеќезначност во двата јазика (<i>Die Mütter grüßte die Tochter; Мајката ја поздрави ќерката</i>); повеќезначност во германскиот јазик и еднозначност во македонскиот јазик (<i>Er kann nicht gelogen haben; Може да не лажел. Не може / He е можно да лажел</i>); повеќезначност во македонскиот јазик и еднозначност во германскиот јазик (<i>Запозна многу богати луѓе; Er hat viele reiche Menschen kennengelernt; Er hat sehr reiche Menschen</i>				

	kennengelernt). Контрастирање на причините, на обемот и на начините на моносемирање.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит): вежби, консултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа				
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава.	15 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	40 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	100 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			80 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		+до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Да е запишан предметот во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		германски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Agricola, E.	Syntaktische Mehrdeutigkeit (Polysyntaktizität) bei der Analyse des Deutschen und des Englischen.	Berlin: Akademie	1968
		2.	Agricola, E.	Ermittlung und Darstellung der lexika-lischen Makrostruktur des Wortschatzes“. In: Lexikontheorie und Wörterbuch, S. 390–503.	Tübingen: Niemeyer	1992

		3.	Bojkovska, E.	„Mehrdeutigkeit in der deutschen und der makedonischen Nominalphrase“, Nikolovska, Zorica / Avdikj, Emia (Hg.): <i>Nomen est omen. Name und Identität in Sprache, Literatur und Kultur. Beiträge der 3. Jahreskonferenz des Südosteuropäischen Germanistenverband (SOEGV) in Ohrid, Mazedonien</i> , 28.–30.10.2009.	Skopje: Hll.-Kyrill-und-Method-Universität	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Engel, U.	<i>Deutsche Grammatik. Neubearbeitung.</i>	München: Iudicum	2009
		2.	Helbig, G., Buscha, J.	<i>Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht</i>	Berlin usw.: Langenscheidt	2001
		3.	Минова-Ѓуркова, Л.	<i>Синтакса на македонскиот стандарден јазик.</i>	Скопје: Магор	2000

Прилог бр.3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕКСТ-ЛИНГВИСТИКА: СТРУКТУРАТА НА ТЕКСТОТ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот / германски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Германски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв/втор семестар	I година I/II семестар	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Силвана Симоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на текст-лингвистички компетенции, запознавање со структурата на текстот, текст-лингвистичка анализа на (германски) текстови				
11.	Содржина на предметната програма: Методи на лингвистичката анализа на текстот. Дефиниција на текстот. Конструкција на текстот: – Критериуми за текстуалност: кохезија (текст-граматика), кохеренција (текст-семантика), интенционалност, интертекстуалност. – Конексност на текстот: конгруенција, анафора, катафора, деиксис, рекуренција, елипса. Текст-конектори: конектори, стилски фигури, тематска прогресија. Структура и тема на текстот: микроструктура, медиоструктура, макроструктура на текстот, тема-рема. Референција. Разбирање на текстот: модели за разбирање на текстот, инференција. Типологија на текстот: – Критериуми за типологизација: дедуктивен, индуктивен, херменевтички, пишан наспрема говорен текст.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава.		15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		25 часови
		16.2.	Самостојни задачи		40 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		100 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Adamzik, Kirsten	Textlinguistik. Eine einführende Darstellung	Tübingen: Niemeyer	2004
		2.	Vater, Heinz	Einführung in die Textlinguistik: Struktur und Verstehen von Texten	München: Fink	2005
		3.	Weinrich, Harald u. Mitarb. von Maria Thurmair, Eva Breindl, Eva-Maria Willkop	Textgrammatik der deutschen Sprache	Hildesheim, Zürich, New York: Olms	⁴ 2007
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Antos, Gerd et al. (Hrsg.)	Text- und Gesprächslinguistik. Ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung, 1. Halbbd.	Berlin, New York: de Gruyter	2001
		2.	Engel, Ulrich	Deutsche Grammatik	Heidelberg: Groos	1996
		3.	Heringer, Hans Jürgen	Lesen lehren lernen. Eine rezeptive Grammatik des Deutschen	Niemeyer: Tübingen	1989

Прилог бр.3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЛЕКСИЧКАТА СЕМАНТИКА И НЕЈЗИНАТА РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА ВО МЕНТАЛНИОТ ЛЕКСИКОН			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот / германски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Германски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв/втор семестар	I година I/II семестар	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Силвана Симоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со теориските начела и пристапи во лексичката семантика, како и дистинкција на моделите на лексичката семантика и на менталниот лексикон врз примери од германската лексика.				
11.	Содржина на предметната програма: Семантиката како лингвистичка наука. Основи на лексичката семантика. Што е лексичко значење? Конституција на лексичкото значење: компоненцијална семантика, семантика на прототипи, принцип на семејна сличност, семантика на стереотипи. Семантика наспрема прагматика: деиксис, референција, пресупозиција, говорни чинови, конверзациски импликатури. Семантика наспрема семиотика: билатерални и трилатерални модели на знаци. Теориски пристапи и модели на семантичката репрезентација во менталниот лексикон: структуралистичка, концепциска, конекциска и психолингвистичка теорија. Менталниот лексикон како дел од когнитивната архитектура. Семантички релации, семантички полиња, семантичка креативност (метафоризација, метонимизација, околионализација). Семантика на прости и комплексни зборови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	40 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	100	

					часови	
1	Начин на оценување					
7.	17.1.	Тестови			80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
1	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
51 x до 60 бода			6 (шест) (E)			
61 x до 70 бода			7 (седум) (D)			
од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)			
од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)			
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
1	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
2	Јазик на кој се изведува наставата		германски			
2	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
2	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Emons, Rudof	Mentales Lexikon	Berlin: de Gryter.	2015
		2.	Cruse Alan D. / Hundsnurscher, Franz/ Job, Michael/ Lutzeier, Peter Rolf (Hgg.)	Lexikologie /Lexicology. Ein internationales Handbuch zur Natur und Struktur von Wörtern und Wortschätzen / An International Handbook on the Nature and Structure of Words and Vocabularies, 2. Halbbd./ Vol. 2	Berlin, New York: de Gruyter	2005
		3.	Schwarz, Monika / Chur, Jeanette	Semantik. Ein Arbeitsbuch	Tübingen: Narr	1996
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Börner, Wolfgang/ Vogel, Klaus (Hgg.)	Kognitive Linguistik und Fremdsprachenerwerb: Das mentale Lexikon	Tübingen: Narr	1994

	2.	Simoska, Silvana	„Wenn Tier, Pflanzen und Gegenstände zu Personen werden: Kompositametaphern als expressive Personenbezeichnungen“, https://sites.google.com/a/poulti.site/egairea_vinash/die-sprache-im-bild-das-bild-in-der-sprache-v-jahreskonferenz-des-sudosteuropaischen-germanistenverb-3898965562	in: Brikena Kadzadej et al. (Hgg.): „Die Sprache im Bild – Das Bild in der Sprache“, Albanische Universitätsstudien 2013, 188-194. Oberhausen: Athena.	2013
	3.	Simoska, Silvana	„Phraseologie und Motiviertheit. Prototypische und ikonische Aspekte deutscher und balkanländischer Phraseologismen/ Phraseology and motivation: Prototypical and iconic aspects of German and Balkan phraseologisms“, https://morepress.unizd.hr/journals/gem/issue/view/258 .	in: GEM (Germanistica Euromediterrae/International Journal of Euromediterranean German Studies), Vol 1, No 1 (2019)	2019

Прилог бр.3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРОЦЕСОТ НА УСВОЈУВАЊЕТО НА ЈАЗИКОТ: ПРВ И ВТОР (СТРАНСКИ) ЈАЗИК			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот / германски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Германски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв/втор семестар	I година I/II семестар	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Силвана Симоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со процесот на усвојувањето на првиот и на вториот (странски) јазик. Теориски пристапи и емпириски истражувања за усвојувањето на првиот и на вториот (странски/германски) јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Процесот на усвојувањето на првиот јазик. Теориски пристапи: дихотомија на nature/nurture, нативистички пристап, когнитивен пристап, интерактивен пристап, современи пристапи. Фази на усвојувањето на првиот јазик: пренатална фаза и прва година од животот, развојот на граматиката и на лексиката. Усвојување на вториот / на странскиот јазик: хипотези за усвојувањето на странски јазик; контрастивна хипотеза, хипотеза на идентитетот, хипотеза на меѓујазикот, хипотеза на интеракцијата, хипотеза на инпутот, хипотеза на аутпутот. Јазична интерференција меѓу првиот и вториот јазик. Диглосија и билингвизам: видови билингвизам, балансиран билингвизам, мешање и менување јазични кодови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.		

16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	25 часови	
			16.2.	Самостојни задачи	40 часови	
			16.3.	Домашно учење - задачи	100 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодеветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			германски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jung, Britta/Günther Herbert	Erstsprache, Zweitsprache, Fremdsprache. Eine Einführung	Weinheim/Basel: Beltz	³ 2016
		2.	Butzkamm, Wolfgang	Psycholinguistik des Fremdsprachenunterrichts. Natürliche Künstlichkeit: Von der Muttersprache zur Fremdsprache	Tübingen: Francke	³ 2002
		3.	Butzkamm, Wolfgang und Jürgen	Wie Kinder sprechen lernen. Kindliche Entwicklung und die Sprachlichkeit des Menschen	Tübingen und Basel: Francke	1999
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Apeltauer, Ernst (Hrsg.)	Gesteuerter Zweitspracherwerb. Voraussetzungen und Konsequenzen für den Unterricht	München: Hueber	1987
		2.	Haas, Birgit	Universalgrammatik und gesteuerter Zweitsprachenerwerb	Tübingen: Niemeyer	1993
		3.	Wegener, Heide (Hrsg.)	Eine zweite Sprache lernen. Empirische Untersuchungen zum Zweitspracherwerb	Tübingen: Narr	1998

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ДИДАКТИЧКО-МЕТОДСКИ ПРИНЦИПИ ВО НАСТАВАТА ПО ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот: германски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година; I/II семестар		Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Емина Авдиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со методите и со пристапите во наставата по странски јазик. Способност за анализа на комуникациски ориентираната настава по германски јазик. Способност за анализа и за примена на дидактичко-методските принципи за германскиот како странски јазик во наставната практика.				
11.	Содржина на предметната програма: Методи и пристапи во наставата по странски јазик. Описи на умеења/компетенции. ЗЕРПЈ (Заедничката европска референтна рамка за јазици) како рамка за учење, за настава и за проверка на вештините за јазична активност со нагласка на комуникациските јазични компетенции. Дидактичко-методски принципи за насоченост кон: јазична активност, стекнување компетенции, индивидуалните карактеристики на ученикот, активирање на ученикот, интеракција, поттикнување на автономното учење, интеркултурни компетенции, повеќејазичност и решавање задачи. Индикатори за принципите. Дидактичко-методски принципи за германскиот како втор (или натамошен) странски јазик: споредување на јазиците и дискусија, поттикнување на разбирањето, почитување на интересот на учениците, целесобразена употреба на текстови, економично учење итн. Примена на принципите врз примерот на лексиката (домашна и туѓа лексика, интернационализми, туѓи зборови и заемки, лажни двојки, изговор итн.) и на разбирањето текстови (стратешко читање, рефлексција итн.).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, самостојно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (неделен фонд)			
15.	Форми на	15.1.	Предавања - теоретска настава		15 часови

	наставните активности	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	40 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	100 часови		
17.	Начин на оценување: евалуација, самоевалуација					
	17.1.	Тестови	70 бода			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бода			
	17.3.	Активност и учество	15 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		германски и македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Europarat	<i>Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: Lernen, lehren, beurteilen</i>	Berlin/München: Langenscheidt	2001
		2.	Ballweg, Sandra et al.	DLL 2: <i>Wie lernt man die Fremdsprache Deutsch?</i> (= DLL: Die neue Fort- und Weiterbildungsreihe des Goethe-Instituts)	Stuttgart: Klett	2013
			Fäcke Christiane/ Meißner, Franz-Joseph (Hrsg.)	<i>Handbuch Mehrsprachigkeits- und Mehrkulturalitätsdidaktik</i>	Tübingen: Narr Francke Attempo	2019

22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Burwitz-Metzler, Eva et al. (Hrsg):	<i>Handbuch Fremdsprachenunterricht</i>	Stuttgart: UTB	2016
	2.	Avdić, Emina	„Die Fremdsprachenpolitik in der Republik Mazedonien und ihre Auswirkungen auf den schulischen DaF-Unterricht“, <i>Folia linguistica et litteraria. Journal of Language and Literacy Studies</i> 18/2, 195–205.	Folia linguistica et litteraria. Journal of Language and Literacy Studies	2017
	3.	Gerlach, David	<i>Kritische Fremdsprachendidaktik: Grundlagen, Ziele, Beispiele</i>	Tübingen: Narr Francke Attempto	2020

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВЕДУВАЊЕ КУЛТУРНОСПЕЦИФИЧНА ЛЕКСИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот: германски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година; I/II семестар		Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Емина Авдиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните особености и со културноспецифичната лексика на земјите од германското јазично подрачје. Способност за анализа и за споредба на македонската културноспецифичната лексика со германскојазичната културноспецифична лексика. Способност за меѓукултурна комуникација и преведување културноспецифични поими како значајни елементи на содржината. Способност за користење медиуми за пребарување и за истражување поими и термини. Примена на теоретското знаење во јазичната и во преведувачката практика.				
11.	Содржина на предметната програма: Суштината на преведувањето. Фази во преведувачкиот процес: анализа на текстот (структура и цел на пораката, целна група), истражување, терминологија, меѓујазично и меѓукултурно пренесување на пораката. Типови еквивалентност меѓу изворниот и целниот текст според Колер: а) денотативна, б) конотативна, в) текст-нормативна, г) прагматската и д) формално-естетска. Поттиповите на денотативната еквивалентност: а) еквивалентност еден спрема еден (1:1) или супституција, б) еквивалентност еден спрема повеќе (1:X) или диверсификација, в) еквивалентност повеќе спрема еден (X:1) или неутрализација, г) еквивалент еден спрема нула (1: 0) или компензација/иновација и д) еквивалентност еден спрема дел (1 : 1/x) или интерполација/коментар. Меѓукултурна комуникација и преведување културноспецифични поими. Проблеми при преведувањето културноспецифични поим што потекнуваат а) од културната особеност (на конвенциите за видот на текстот, формулациите на насловите, единиците мера итн.) и б) од меѓујазичниот однос (т. е. разликите во семантичката, синтаксичката, супрасегменталната, конотативската структура меѓу изворниот и целниот јазик итн.). Стратегии за преведување културноспецифични поими: а) позајмување на лексемата од изворниот јазик без или со фонетско, графемско и морфолошко приспособување кон нормите на целниот јазик; б) дословно преведување; в)				

	избор на најблизок еквивалент; г) експликација или парафразирање и д) адаптација.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, самостојно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови				
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава			15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			25 часови
		16.2.	Самостојни задачи			40 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи			100 часови
17.	Начин на оценување: евалуација, самоевалуација					
	17.1.		Тестови		70 бода	
	17.2.		Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15 бода	
	17.3.		Активност и учество		15 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		германски и македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден	Автор	Наслов	Издавач	Година

		број				
		1.	Koller, Werner / Henjum, Kjetil Berg	<i>Einführung in die Übersetzungswissenschaft</i>	Tübingen: UTB	2020
		2.	Prunč, Erich	<i>Entwicklungslinien der Translationswissenschaft: Von den Asymmetrien der Sprachen zu den Asymmetrien der Macht</i>	Berlin: Frank & Timme	2010
			Emina	„Die Rolle des Dolmetschers im transkulturellen Dialog“, Kučiš, Vlasta (Hrsg.): <i>Transkulturalität im mehrsprachigen Dialog</i> , 277–288.	Hamburg: Dr. Kovač	2017
	22.2	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bojkovska, Emilija	„Kulturspezifische Elemente in der mazedonisch-deutschen Übersetzung von Blaže Koneskis Erzählungen ‚Ljubov‘ und ‚Pesna‘“	<i>Informatologia</i> , 52, 2019, 3–4, < https://hrcak.srce.hr/file/341334 >, 148–163	2019
		2.	Бојковска, Емилија; Авдиќ, Емина	„Терминологијата од преведувачки и толкувачки аспект“, <i>Прирачник со наставни активности по термилошки предмети во наставата по преведување и толкување</i> . Скопје: УКИМ 2021, стр. 19–36, во рамките на научноистражувачки проект на УКИМ; 2019–2021: <i>Осовременување на</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2021

				<i>методите и на техниките во наставата по стручен јазик на интердисциплинарни те студии по преведување и толкување.</i>		
		3.	Бојковска, Емилија	<i>„Непреводливото и(ли) непреведеното во преводот“, XLIII Меѓународна научна конференција на XLIX Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура. Охрид, 25–26 јуни 2016, 50–74.</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј	2017

Прилог бр. 3		Предметна програма од третиот циклус студии по Наука за јазикот (германски јазик)			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОЦИОЛИНГВИСТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот (германски јаизк)			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година/семестар	прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Бојковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Компетенција а) за термиолошки и поимен опис на германскиот и на македонскиот јазик од социолингвистички аспект, б) за социолингвистичка анализа, в) за социолингвистички правилна употреба на германскиот и на македонскиот јазик				
11.	Содржина на предметната програма: Германскиот јазик и неговите говорители. Германскиот јазик во билингвален и мултилингвален контекст. Германскиот како светски јазик, како мајчин јазик, како втор јазик и како странски јазик. Германскиот како плуриценстричен јазик. Македонскиот јазик во билингвален и мултилингвален контекст. Македонскиот јазик како мајчин јазик, како втор јазик и како странски јазик. Предмет, задачи и методи на социолингвистиката. Врски со другите научни дисциплини. Комуникација: вербална и невербална. Зародокот на социолингвистиката: пресвртот во средината на 20 век: анализа на дискурската, ситуациската и комуникациската условеност на јазикот (наместо на поединечни реченици), фокусирање на јазичната употреба, parole (наместо на јазичниот систем, langue) итн. Продукција и рецепција. Функциите на јазикот. Јазикот и општеството. Раслојување на јазикот. Варијанта и вариетет. Вариетети: дијалекти и региолекти; медиолекти: според комуникацискиот канал (медиумски говорен и пишуван јазик; вербална и паравербална комуникација; оптичко уредување), според планирањето на комуникацијата (спонтан и подготвен јазик, т. е. концепциски говорен и пишуван јазик); функциолекти (општ и стручен јазик, јазик на книжевноста, на печатот, на рекламите); социолекти: групни вариетети (ученички, младински, сениорски, семеен јазик), вариетети на општествените слоеви; емоциолекти (јазични слоеви): емоционално неутрален „обичен“ јазик и емоционално обележен јазик: висок стил, академски, разговорен, вулгарен јазик, престижен и стигматизиран јазик; интеракциски вариетети. Јазични бариери.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит): вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава.		15 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		25 часа
		16.2.	Самостојни задачи		40 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи		100 часа

17.	Начин на оценување					
	17.1.		Тестови		80 бода	
	17.2.		Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бода	
	17.3.		Активност и учество		10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)
				51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
				61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
				од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Да е запишан предметот во соодветниот семестар.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			германски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Löffner, H.	Germanische Soziolinguistik	Schmidt	2005
		2.	Efing, Ch.; Neuland, E.	Soziolinguistik der deutschen Sprache: Soziale Aspekte von Sprachvariation und Sprachwandel	Taschenbuch	2018
		3.	Минова-Ѓуркова, Л.	Стилистика	Магор	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Meibauer, J. et al.	Einführung in die germanistische Linguistik	Metzler	² 2007
		2.	Dittmar, N.	Grundlagen der Soziolinguistik - Ein Arbeitsbuch mit Aufgaben	Niemeyer	1997
		3.	Radovanovic, M.	Sociolingvistika	Dnevnik	1986

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Евалуација во наставата по германски јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот: германски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година; I/II семестар		Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Емина Авдиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Компетенција за а) процена на видовите евалуација во комуникациски ориентираната настава по странски јазик, б) анализа на ЗЕРРЈ (Заедничката европска референтна рамка за јазици) како рамка за учење, за настава и за проверка на вештините за јазична активност со нагласка на комуникациските јазични компетенции, в) процена целите на евалуацијата изразени со проверка на умеења / компетенции, г) за изготвување задачи за испити и за тестови за проверка на компетенциите на изучувачите на германскиот како странски јазик во наставната практика и д) оценување на испити и давање повратни одговори за постигнувањата на учениците.				
11.	Содржина на предметната програма: Поимо определување на евалуацијата. Функции на испити, на тестови и на евалуацијата во комуникациски ориентираната наставата по германски јазик. ЗЕРРЈ (Заедничката европска референтна рамка за јазици) како рамка за учење, за настава и за проверка на вештините за јазична активност со нагласка на комуникациските јазични компетенции. Описи на умеења / компетенции. Рамковни услови на евалуацијата: а) начела за насоченост кон вршење јазични активности и кон компетенции, б) рамништа на компетенции и описи на умеења и в) стандарди за компетенции и наставни програми. Основи на испити, на тестови и на евалуација: а) основни видови евалуација, б) изполирана и интегрирана проверка на компетенции, г) квалитативни критериуми за испити и за тестови, д) стандардизирани испити, е) спецификации на испити и на испитни задачи, ф) видови испитни задачи: отворени и затворени задачи, цели на испити и на испитни задачи. Оценување на испити и на тестови и давање повратни одговори за постигнувањата на учениците. Испитни задачи во наставната практика за проверка на а) разбирање при слушање и разбирање при читање, б) вештините пишување и зборување, в) компетенцијата медијација (преведување и толкување), г) јазични компетенции: лексика и граматика и д) социопрагматски и интеркултурни компетенции. Изготвување испитни задачи. Неформална евалуација во наставата: а) евалуација од страна на наставникот, б) планирана и непланирана евалуација, в) интеракциска динамична евалуација и г) самоевалуација од страна на учениците.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача,				

	самостојно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови				
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (неделен фонд)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	35 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	100 часа		
17.	Начин на оценување: евалуација, самоевалуација					
	17.1.	Тестови		70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15 бода		
	17.3.	Активност и учество		15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		германски и македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Europarat	Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: Lernen, lehren, beurteilen (Begleitband)	Stuttgart: Klett	2020
		2.	Rüdiger Grotjahn / Karin Kleppin	DLL 7: Prüfen, Testen, Evaluieren (= DLL: Die neue Fort- und	Stuttgart: Klett	2019

				Weiterbildungsreihe des Goethe-Instituts)		
		3.	Claus Altmayer / Katrin Biebighäuser/ Stefanie Haberzettl/ Antje Heine (Hg.)	<i>Handbuch Deutsch als Fremd- und Zweitsprache Kontexte – Themen – Methoden</i>	Heidelberg / Berlin: Metzler	2021
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Емина Авдиќ	Државен матурски испит по Германски јазик: состојби и перспективи, Зборник на трудови од Меѓународен научен собир, Скопје, 12.9.2016. Радица, Никодоновска (ур.): <i>Евалуацијата во неастават по странски јазици и книжевности.</i> 81–92.	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2018
		2.	Бојковска, Емилија	Интегративен пристап во спроведувањето на универзитетски испити по стручен јазик втемелени врз самостојна активност на кандидатите, <i>Годишен зборник на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“</i> , кн. 37, стр. 133–143.	Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“	2011
		3.	Никодиновска Радица, Трајкова Мира	<i>Евалуацијата во наставата по француски и по италијански јазик</i>	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	2018

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАГМАТИКА И АНАЛИЗА НА ДИСКУРС			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик / германски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Германски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година/семестар	I година I/II семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Бисера Станкова, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Прагматика и анализа на дискурс: дефинирање на основните поими и нивна примена при самостојно истражување, анализа на маркери и нивната улога во комуникацијата, идентификација на говорните чинови и на разговорните импликации, дискусија за нивната функција при интеракција, дискусија за клучните прашања од прагматиката и нивно поврзување со други лингвистички истражувањата. Примена на стекнатите теоретски знаења.				
11.	Содржина на предметната програма: Дефиниции. Деиксис. Референција. Заклучок. Претпоставки. Импликација. Говорни чинови. Учтивост и интеракција. Структура на дискурс. Единици за дискурсна анализа и типови дискурс. Дискурс и култура. Теоретски и практични аспекти на прагматиката. Нови дисциплини и невербална комуникација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		15 часови
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски) , семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		35 часови
		16.2	Самостојни задачи		30 часови
		16.3	Домашно учење		100 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	5 бодови		

	17.3.	Активност и учество	5 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18 .	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19 .	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20 .	Јазик на кој се изведува наставата		германски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22 .	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Liedtke, Frank/ Tuchen Astrid (Hg.)	Handbuch Pragmatik	J.B. Metzler	2018
		2.	Busse, Dietrich/ Teubert , Wolfgang (Hg.)	Linguistische Diskursanalyse: neue Perspektiven	Springer	2013
		3.	Кусевска, Марија/ Бужаровска, Елени	Прагматика. Јазик и комуникација.	Арс Либрис	2020
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Yule, George	Pragmatics	Oxford	1993
		2.	Jäger, Ludwig et al. (Hg.)	Sprache – Kultur – Kommunikation. Ein internationales Handbuch zu Linguistik als Kulturwissensha	de Gruyter	2016

				ft		
		3.	Кусевска, Марија/ Ивановска, Билјана	Вовед во анализа на дискурс	Универзитет „Гоце Делчев“	2022